

**EN JAKSA MUN NAAPURIA. VOITKO SANOO
SILLE, ETTÄ MUUTTAA POIS?**

**Hanna Vuorinen
Naapuruussovittelun keskus**

KAIKILLE TUTTU ILMIO

- Meteli, hajut, roskaaminen, yhteiset tilat
- Erilaiset elämäntilanteet ja –rytmi
- Mihin voidaan vetää raja? Entä jos sääntöjä ei rikota, saako kuitenkin valittaa?
- Tulkinnat ilman dialogia
- Kulttuurikylyt vs. yksilön kohtaaminen
- Kukaan maahanmuuttaja ei ole toistaiseksi suuttunut ihmettelystä ja aidosta keskustelunavauksesta
- Naapurista on mahdollista päästä eroon keskustelematta koskaan asioista naapurin kanssa
- Koti voi olla myös vankila

MINÄKÖ SOVITTELUUN?

PAH! EI OLE MITÄÄN SYYTÄ!

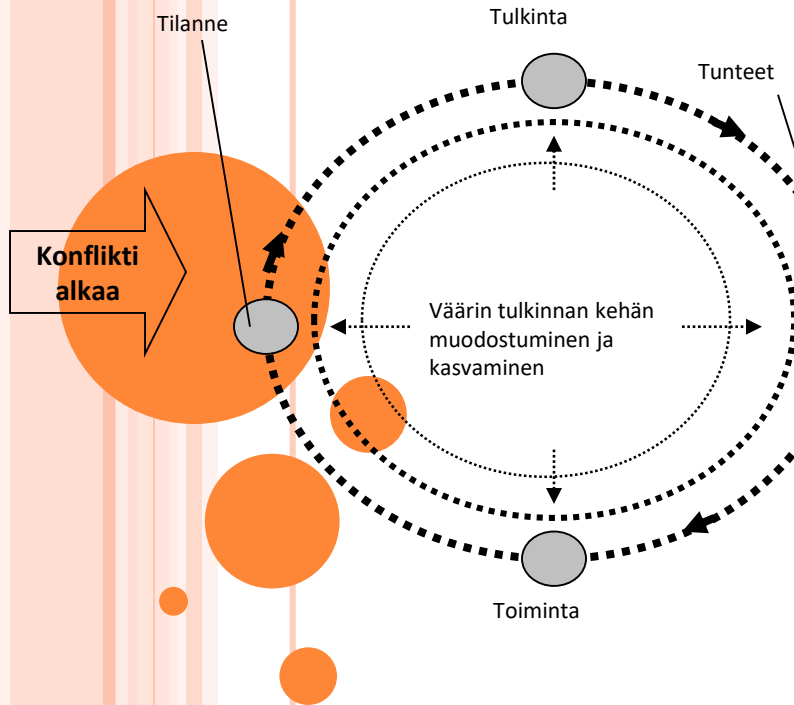
- ...koska minä olen oikeassa. Riittää, kun toinen pyytää anteeksi tai muuttaa pois. Tai kuolee.
- ... ei minun tarvitse. Annatte vaan hädön sille juopolle niin siinä on sovittelua kerrakseen. Asia ei koske minua.
- ... Minä olen ihan rauhallinen! Minun ei tarvitse perustella mitään! Älkää saatana soitelko! Kerran kun vielä yritätte sopia tätä riitaa niin soitan poliisit!
- ... Jaa niiden kanssa? NE on sellaisia, ettei NIIDEN kanssa kyllä sovita yhtään mitään. Minä olen oikein sovitteleva ja mukava ihminen, mutta NE, ei siitä mitään tule.

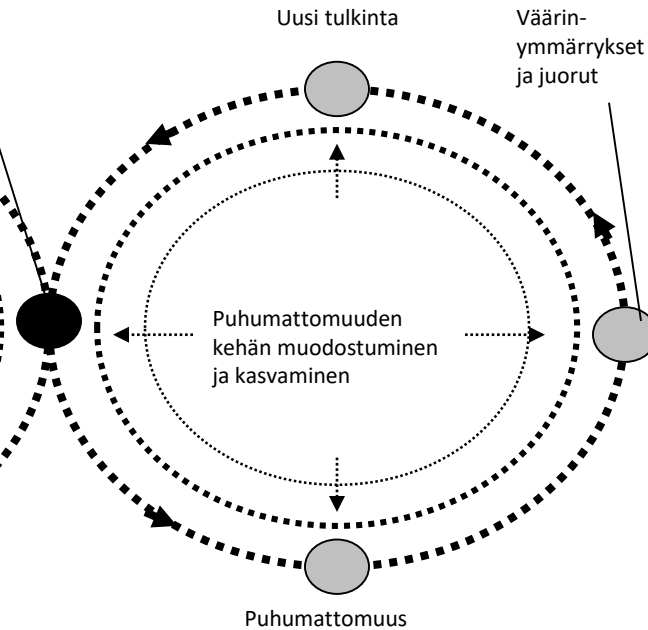
MISTÄ ON KONFLIKTI TEHTY?

(Paremmiin puhumalla, Pehrman 2008)

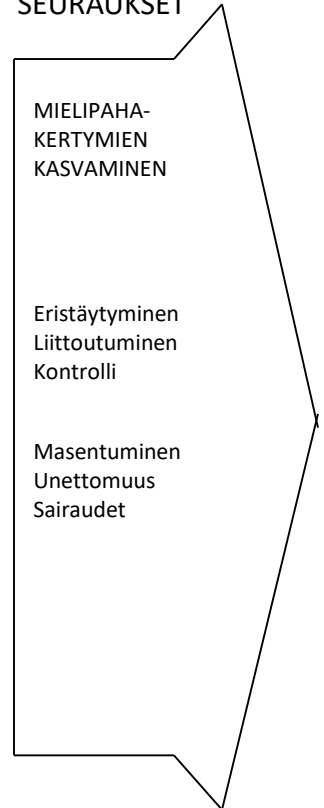
KONFLIKTIN SYNTYMINEN

KONFLIKTIN ELÄMINEN JA KASVAMINEN

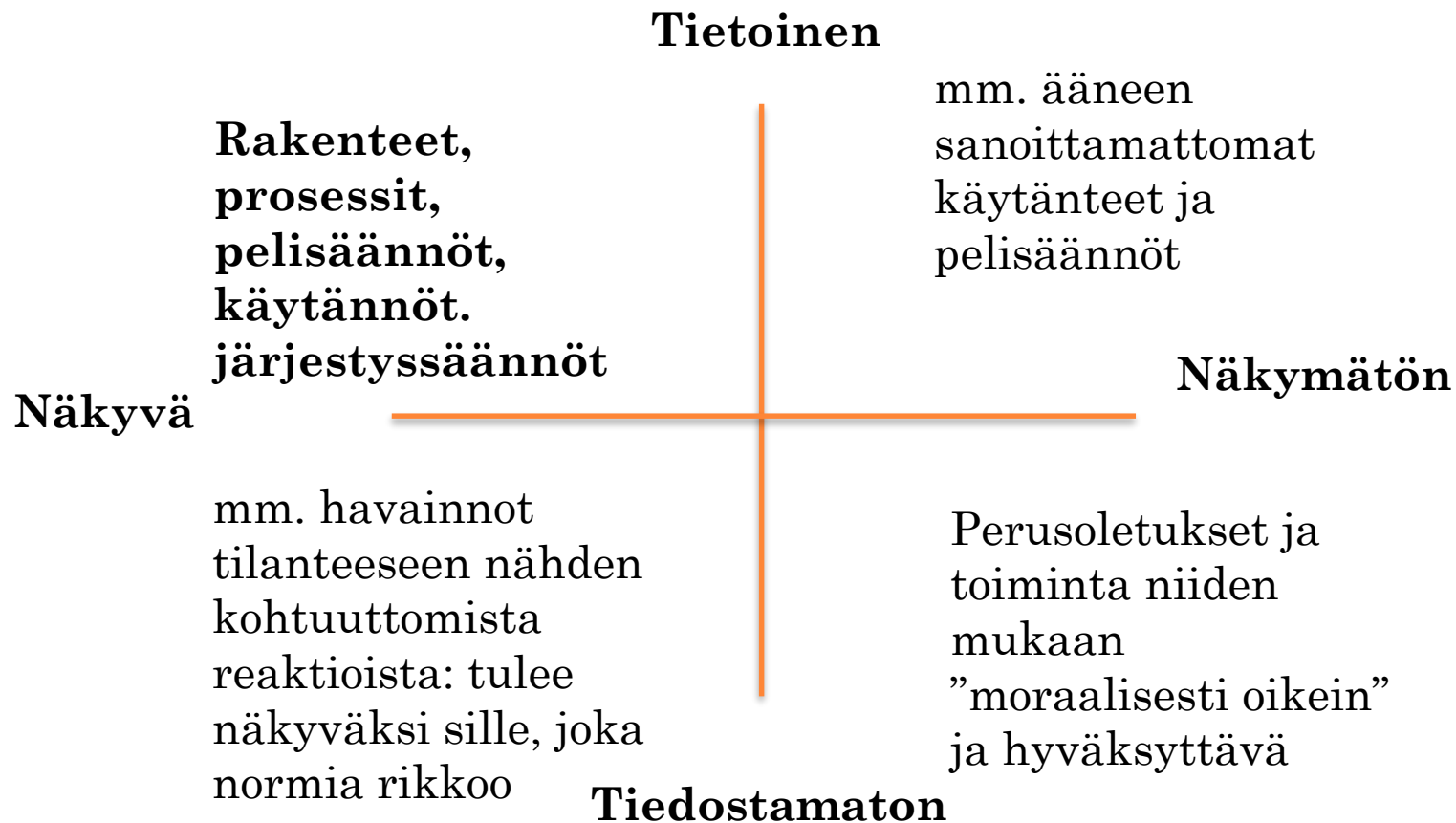

KONFLIKTIN SEURAUKSET

MIKÄ ”HARMONIA”?

ELI MISTÄ ON NORMAALI ASUMINEN TEHTY

...taloyhtiön kulttuuri vs ”suomalainen kulttuuri”

MONIKUTTUURISIKSI KOETUT KONFLIKTIT

- Erityispiirteitä:

Koettu epämukavuus / hankaluus: alttius konfliktikäyttäytymiselle

- Tulkinnat mukana vielä vahvemmin
- Stereotypiat, ennakkoluulot,
- Eksotisointi, jolla tuotetaan etäisyyttä
- Toiseuttaminen, rodullistaminen, kulttuuristaminen, ”mamuttaminen”

=Tulkinnat, jotka liittyvät ihmisen ominaisuuteen, jolloin ominaisuudesta tulee ihmistä määrittävä tekijä → roolien rajoittunut tarkastelu

- Epäsymmetrinen inhimillistäminen

=Toista tulkitaan helpommin kuin toista

MITÄ ENNALTAEHKÄISTÄÄN/KORJATAAN? FORMAALI TOIMINTAMENETTELY VS. SOVITTELU

Tekniset tekijät , syyllisyys ja rangaistusmenettely

Järjestyssäännöt
Ilmiannot ja ilmoitukset
Valitukset
Selvitykset
Varoitukset
Häädöt
Ohjeet ja suositukset
Strategiat/suunnitelmat
Kuulustelut
Syyteharkinnat
Käräjäinnit
Konfliktin omistajuus siirtyy
pois osapuolilta

Ihmisten väliset

Konfliktin omistajuus
säilyy osapuolilla
Vastuunotto
Sovittelu
Kohtaaminen
Yhteiset päätökset ja
sopimukset
Riittävä yhteinen
totuus
Ymmärryksen
lisääntyminen
Vuorovaikutuksen
korjaantuminen

TAVOITE:

YMMÄRRYKSEN LISÄÄNTYMINEN

- Kauhea rytmikäs kopina joka aamu alkaen seitsemältä!
- Tuo akka ei osaa lapsiaan kasvattaa. Ei mitään kuria!
- Yökaudet ollaan suihkussa ja lotrataan vettä ja pestään pyykkiä vailla mitään kunnioitusta naapureita kohtaan!
- Yläkerran mustalainen tekee kiusaa ja avaa hanan joka aamu viideltä. Tekee varmaankin jotakin laitonta!
- Nuo ulkomaalaiset ei vaan tajua, että toisten vuorolla ei pyykkiä pestä!

AITO VASTUU MYÖS OMASTA TOIMINNASTA:

TEHOKKAAN VALITTAMISEN PERUSTEET

- Kun häiriinnyt kolinasta, puhu naapurillesi **siitä**. Jätä sen sijaan sanomatta, miten heidän autonsa on naurettava japsikottero ja miten heidän lapsillaan on hörökorvat ja aina räkää nenässä.
- Kerro, miten häiriö vaikuttaa **sinun** elämääsi. Älä kerro, miten olet kuullut Jampen ja Marjatan juorunneen lähipubissa siitä, että ehkä Simo ja Katrikin ovat saattaneet kuulla jotakin meteliä jostakin.
- Anna naapurille tilaisuus vastata ja **kuuntele**.
- Ole valmis perustelemaan näkemyksesi ja osallistumaan keskusteluun omasta näkökulmastasi.
- Jos laitat lappuja postiluukkuun tai ilmoitustaululle, muista allekirjoitus. (Mielellään omalla eikä naapurin nimellä.)

TAPPAUS 1:

TURHAA NIILLE ON PUHUA, SOITETTIIN SUORAAN LASTENSUOJELUUN

- Afgaaniperhe, 2 lasta, yöllistä meteliä ja lasten itkua
- Yläkerran suomalaisperhe tekee vuorotyötä, teini-ikäinen opiskelee lukiossa ja yö- sekä opiskelurauha on pahasti häiriintynyt
- Rapusta tehdään usean henkilön allekirjoittama valitus isännöintiin
- Isännöitsijä antaa minun yhteystietoni ja alan selvittää asiaa

TAPAAUS 2: RUMAA AUTOA PIDETÄÄN TAHALLAAN IKKUNAN ALLA

- Saan soiton mieheltä, joka on vihainen naapurinsa toiminnasta
- Kahdesta autosta se rumempi on suoraan ikkunan alla → tahallista kiusantekoa!
- Minä en sille puhu mitään
- Sovittelu
- Mitä luulette, olisiko tilanne ratkennut ilman sovittelua? Mitä olisi voinut tapahtua?

TAPAUS 3:

”JOMPI KUMPI SAA LÄHTEÄ, EI OLE MUUTA MAHDOLLISUUTTA”

- Sosiaalityöntekijä ottaa yhteyttä ja kertoo isännöinnin terveiset
- Molemmat osapuolet ovat rauhallisia mutta silminnähdyn pelokkaita → ilkivaltaa, poliisien vierailuja jne.
- Tulkin kanssa keskustelimme rauhallisesti ja kävi ilmi, että ilkivallasta olivat vastuussa täysin muut henkilöt kuin konfliktin osapuolet
- Lopulta ongelmana olikin enää vain aamupäivän somaliankieliset uutiset kello 10
- Seurannassa kuukauden kuluttua molemmat osapuolet olivat helpottuneita ja iloisia siitä, että uskaltavat jatkossa asioida keskenään jos tarve vaatii

YHTEENVETONA:

- Valitettavasti tilanne ei muutu, jos sitä ei aktiivisesti pyritä muuttamaan oikeilla keinoilla
- Keskustelu näyttäisi olevan se ainoa tie päästä tilanteeseen, jossa molempien osapuolten toiveet hyvästä asumisesta voidaan toteuttaa
- Et voi vaatia toista muuttumaan, jos et halua kuulla hänen mielipidettään
- Kaikkien itsenäisesti asuvien ihmisten kanssa on mahdollista jutella. On kuitenkin tilanteita, joissa keskustelu ei johda sopuun. Sovittelusta on kuitenkin aina hyötyä.
- Mieti mitä vaadit toiselta ja mihin olet itse valmis

KUN KOHTAAT KONFLIKTIN OSAPUOLET:

Muista, että konflikti ei ole sinun

Kuuntele osapuolten tarinat ja huolehdi symmetriasta

Kartoita tarpeet ja kysy: miten tilanne on vaikuttanut sinuun?

Varmista asiallinen vuorovaikutus

Auta osapuolia tulemaan yhteiseen ratkaisuun: älä kiirehdi tai tee mitään ehdotuksia!

Seuraa sopimuksen noudattamista

Vastuu!

Kuulluksi tulemisen tärkeys

Pelko; mikä siihen voisi auttaa?

Säännöt ja turvallisuus

Varo, ettei sopimuksesta tule sinun sopimustasi!

Tarjoa mahdollisuutta

"Koska päätit pestä pyykkiä mun
vuorolla, keskeytin ohjelman ja
kusin rumpuun."

P.s. Kivat bokserit."

